

Aan: Bestuur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Van: Mieke Verhees, wethouder Eindhoven

Datum: 21-11-2022

Onderwerp: Motie ALV 2 december 2022

Motie Inwerkingtreden Omgevingswet

De Buitengewone Algemene Ledenvergadering van de VNG, bijeen op 2 december 2022

Motie:

Gemeenten wensen een minimale termijn van 6 maanden na het slaan van het Koninklijk Besluit alvorens de wet in werking kan treden, met als eerstvolgende verantwoord geachte invoeringsdatum 1 januari 2024.

Constaterende dat

- De minister aan de Kamers heeft voorgesteld om de datum inwerkingtreden van de Omgevingswet uit te stellen naar 1 juli 2023.
- We voorstander zijn van invoering van de Omgevingswet en dat daarvoor een degelijke aanpak nodig is, om het besluit tot inwerkingtreding van de Omgevingswet te laten slagen in beide Kamers.
- Het AC ICT bezorgd is over de mate waarin het DSO-LV aantoonbaar gereed is en 6 maanden uitstel daarmee onvoldoende is om uitvoering te geven aan de constatering en adviezen uit het adviesrapport.
- Het AC ICT met name adviseert om de kwaliteit en reikwijdte van de ketentesten te verbeteren, de serviceketen te versterken en aandacht vraagt voor het verminderen van de complexiteit.
- De bevoegde gezagen in de afgelopen periode pas door veel te oefenen en te testen geconstateerd hebben wat hen nog te doen staat om de dienstverlening en gebruiksvriendelijkheid op een hoger niveau te krijgen.
- De meeste leveranciers de benodigde basisfunctionaliteiten (conform eisen basischecks) voor planvorming op dit moment nog niet aan gemeenten hebben opgeleverd en deze functionaliteiten dus nog niet getest kunnen worden (in intensieve ketentesten).
- Daarmee de door VNG opgestelde randvoorwaarden, met name een werkende planketen en een goed functionerende serviceketen nog onvoldoende zijn ingevuld
- Het debat en besluitvorming over de datum inwerkingtreding niet eerder te verwachten is dan maart/ april 2023.
- Gemeenten hierdoor wederom te lang in onzekerheid verkeren over de datum inwerkingtreden en voor hen te weinig tijd resteert voor de daarna nog uit te voeren organisatorische voorbereidingen.

Overwegende dat:

- Voor het kiezen van de juiste procedure bij gebiedsontwikkelingen het nodig is om minimaal 6 maanden van te voren te weten onder welk regime de aanvraag behandeld moet worden (regime zekerheid: ontwikkelaars moeten tijdig weten binnen welk wettelijk kader zij hun plannen moeten voorbereiden) en dat zekerheid over de werking van de planketen niet voor 1 januari 2023 te verwachten valt.
- Voor het verminderen van de complexiteit de inzet van de TAM IMRO zo beperkt mogelijk moet worden gehouden.
- Het zowel richting inwerkingtreding en voor de doorontwikkeling van het stelsel noodzakelijk is om voldoende tijd te nemen om de samenwerking tussen softwareleveranciers, de landelijke programmaorganisatie en uitvoerende organisaties te verbeteren en intensiveren
- Als de leveranciers de basisfunctionaliteiten voor de planvormingsoftware begin Q1 opleveren en de gemeenten daarna voldoende tijd hebben om deze te testen en

implementeren, het naar verwachting niet of veel minder vaak noodzakelijk zal zijn om TAM IMRO toe te passen.

- Er mogelijkheden zijn om de gebruiksvriendelijkheid van het DSO loket bij IWT te verbeteren, maar dat er tijd nodig is voor de bevoegd gezagen om in onderlinge samenwerking te werken aan het verbeteren van onder andere de vragenbomen.
- De voor een soepele inwerkingtreding benodigde, goed functionerende calamiteiten organisatie / serviceketen er in de basis nog niet staat en dat voor het inrichten daarvan (zowel landelijk als lokaal) voldoende tijd beschikbaar moet zijn.
- Vanwege het alsmaar kort uitstellen van de wet
 - kostbare capaciteit wordt besteed aan onderhandeling en onderbouwing en niet aan concrete verbetering
 - er sprake is van steeds minder beschikbare capaciteit en middelen, en wegvloeiende kennis, zowel bij rijks- als gemeentelijke organisaties.
 - gemeenten hun voorbereidingen in toenemende mate temporiseren.
- Met steeds een half jaar uitstel gebleken is dat de benodigde zorgvuldigheid in de politieke besluitvorming onvoldoende tijd en capaciteit overlaat voor gemeenten om de resterende noodzakelijke voorbereidingen en communicatie naar de omgeving goed te organiseren.
- Langdurig uitstel onwenselijk blijft, zodat gemeenten druk op de voorbereidingen kunnen blijven houden.
- Dat inwerkingtreding op 1 januari 2024 gegeven bovenstaande overwegingen realistischer is, mits er onverkort wordt doorgewerkt aan het DSO en de intensieve ketentesten het beoogde resultaat opleveren, zodat een verantwoorde invoering op deze datum mogelijk is.
- Indien 1 januari 2024 opnieuw niet gehaald wordt dan vinden wij het een noodzakelijke randvoorwaarde dat de wet pas in werking treedt minimaal 6 maanden na de datum waarop het Koninklijk Besluit geslagen wordt, waarbij na die 6 maanden de eerstvolgende 1 januari of 1 juli de mogelijke inwerkingtreding datums zijn. Hiermee is er altijd een gegarandeerde tijd gereserveerd voor gemeenten om de laatste voorbereidingen te treffen. Voorbereidingstijd waarin de laatste gemeentelijke besluitvorming (bv. leges), het trainen en opleiden en de doorstart van (programma)organisaties georganiseerd kunnen worden.

Roept het VNG-bestuur op om:

1. Er bij de minister op aan te dringen de Eerste en Tweede Kamer te adviseren om onder voorbehoud van een positieve uitkomst van het debat in de Eerste Kamer, uiterlijk in Q1 2023 een Koninklijk Besluit te slaan met een datum inwerkingtreden van 1 januari 2024.
2. Indien er op basis van het debat in de Eerste Kamer opnieuw tot uitstel besloten wordt, om dan aan de besluitvorming rond het KB altijd de voorwaarde te verbinden dat de wet pas minimaal 6 maanden na het slaan van het KB in kan gaan. (waarbij altijd een datum van 1 januari of 1 juli als ingangsdatum zal gelden).

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens het College van Burgemeesters en Wethouders van gemeente Eindhoven

Burgemeester J. Dijsselbloem

Wethouder M. Verhees

De motie wordt mede ingediend door: Tilburg

De motie wordt gesteund door: Den Haag, Groningen, Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Oss, Den Bosch, Helmond, Utrecht, Amersfoort, Heerlen, Assen, Haarlemmermeer, Nijmegen, Beuningen, Waalwijk, Maastricht, Gouda,